

X. kerület

Pető Sándor és Tauffer Gábor

A meglehetősen nagy X. kerületben három jelölt küzdött, mandátumért. A függetlenségi párti Sümegi Vilmos, a demokrata Pető Sándor és a keresztény párti Tauffer Gábor. A plakátcsata igen élénk. Minden ház fala tele van mindegyik jelölt plakátjával. Az utcákon szórják a röplapokat. Egyébként itt is nyugalom. A leghangosabbak a Tauffer-plakátok. De viszont a választási szakértők azt mondják, hogy a legkevesebb volt a Tauffer-szavazó. Mert hiába a titkos választás, az öreg kortes a veséjébe lát a választónak és szinte holt bizonyossággal megmondja, kinek a nevét tartalmazza a ládába dobolt zárt boríték. És ezek az öreg kortesek Tauffer és Pető szavazóit látták nagy tömegben. Sümegi Vilmos ma reggelre visszalépett.

Sümegi Vilmos visszalépése

Sümegi Vilmos, a Terézváros X. választókerületének függetlenségi és 48-as képviselőjelöltje ma reggel megjelent Neuhold Ferenc dr. választási biztos előtt és jegyzőkönyvbe foglaltatta, hogy visszalép a jelöltségtől, mert míg ő nemzeti ideológiát elvi küzdelmet folytatott, mindkét ellenjelöltje felekezeti alapokra terelte a harcot. Ha megmaradna jelöltnek, annak eredménye csak pótválasztás lehetne, ami a felekezeti gyűlölködést a kerület polgársága között csak még jobban elmérgesítené. Hogy tehát ettől a kerületet megmentse, a képviselőjelöltségtől visszalép.

Sümegi Vilmos pártja elhatározta, hogy a kerület hazafias érzelmi iparosával, kereskedőivel és magántisztviselőivel kaszinót alakít és tovább folytatja a harcot a társadalmi béke és a kerület erkölcsi integritásának helyreállítására. A függetlenségi pártot ebben a kerületben a tegnapi nap folyamán számos sérelem érte. Uri asszonyokat és leányokat letartóztattak, mert a Sümegi-párt céduláit osztogatták és bevitték őket a Mozsár-utcai kerületi kapitányságra. Csak Sümegi Vilmos személyes közbenjárására bocsátotta Kuliffay főtanácsos, a VI. kerületi kapitányság vezetője szabadon a letartóztatottakat.

XI. kerület

Ambrus Gyula, Bródy Ernő és Hegedüs Lóránt

A Terézváros harmadik választókerületében, a XI-ik kerületben Ambrus Gyula dr., Bródy Ernő dr. és Hegedüs Lóránt dr. küzdenek egymással a mandátumért. Ebben a kerületben már jókor reggel nagy tömegek állottak a szavazó küldöttségek helyiségei előtt és ez a tömeg késő estig soha sem lett kisebb. Míg más kerületekben csaknem minden küldöttség előtt volt — különösen a déli órákban — egy kis szünet a szavazásokban, itt a szavazás egy pillanatra sem állott meg. A legtöbb küldöttség előtt lassan, vontatottan megy az eljárás. Minden szavazót külön igazolatlának és bizony nem sok szavazó tartja a zsebében a személyazonosságát igazoló okmányokat. Egyébként rendben és nyugalomban megy a szavazás, sehol egyetlen zavaró incidens. Hogy ki lesz a mandátum, még csak sejteni sem lehet.

XII. kerület

Homocnay Tivadár, Hantos Elemér és Pakots József

A kortesek még a választás napján is nagy erőfeszítést fejtenek ki jelöltjeik érdekében. Mint a régi nyílt választásokon, kocsikon járnak a kortesek és igyekeznek hozni szavazókat. Hoznak is néhányat, de bizony mindannyiknál súlyos gond nehezíti rájuk, vajjon nem az ellenfél szavazóját kocsikáztatták-e meg. De kar is az erőfeszítésért, mert a szavazók önmaguktól is nagy tömegben jönnek. Hogy ki lesz a győztes, még csak nem is sejthető. Nincs kizárva, hogy ebben a kerületben pótválasztás lesz.

XIII. kerület

Bárczy István és Barkóczy Sándor báró

Bárczy István és Barkóczy báró választási küzdelme kezdődött meg reggel nyolc órakor a XIII. választókerületben, amely a Károly-kört, Barkóczyt, Erzsébet-kört és a Dohány-utca által körülfogott tömb lakóit foglalja magába. A választás ebben a kerületben is zavartalanul, hangos ülsőségek nélkül folyik, a tizenhat bizottság gyors empóban dolgozik, a karhatalmi kirendeltségekre ebben a kerületben sincs szükség. A választók itt sem polibizálnak, talán azért, mert Bárczy nagy számú hívei ugyanis biztosra veszik jelöltjük győzelmét. Az első számú bizottság egy Károly-körti kis kávéházban működik, elnöke Láng Ágoston órágyárikereskedő. A bizottság gyorsan végzi munkáját. Déli tizenkét órakor már 218 szavazat hullott

az urnába. Ezelőtt a bizottság előtt összesen 815 szavazó fog megjelenni. Este nyolc órakor már 500 körül járt az összegyűjtött szavazatok száma.

XIV. kerület

Ugron Gábor, Bakonyi Samu és Száva János

A XIV-ik választókerületben a választási eljárás megnyitásokor alig jelentkezik szavazó. Kilenc óra után kezdenek csak szállingózni az egyes szavazóhelyiségek elé és csak déltájban mutatják a helyiségek bejárói: a lisztesboltok, trafikok rendezés képét: egy csomó, sorrend szerint sorakozott, ácsorgó embert. Inkább azt hinné az ember, hogy jegyre vásárlók, mint azt, hogy választók. Délután már nagyobb tömegek lépik el a helyiségeket. Mindenütt rend van, semmi korteskedés, semmi hangosság, semmi izgalom.

Szemmel láthatóan nagy tömegek szavaznak le Ugron Gáborra, akinek pártja a legszervezettebb is. A Dohány-utcai Erzsébetvárosi Körből szervezik a választási hadjáratot Ehrlich G. Gusztáv és Táborkara. Embereik időnként végigjárják a szavazóhelyiségeket és átveszik a leszavazottak listáját, hogy nyilvántartsák azt, hogy kik nem szavaztak még le. Evidenciában tartják, hogy körülbelül kik szavazhatnak az ő jelöltjükre és fűrgő kortesek szaladnak el az illetőkért, hogy éljen szavazati jogával.

A Bakonyi-párt vezetősége az Erzsébetvárosi Függetlenségi Körből és a Száva Jánosé a Katolikus Legényegyletből intézi a választások ügyét. Sok dolguk nincs, mert a választás titkos lévén, korteskedni, kortesfogásokkal élni egyáltalán nem lehetséges.

XV. kerület

Eber Antal, Ábrahám Dezső és Kovács Emili

E kemény színt és hangulatot mutató választási küzdelemben talán még egyike a legszínesebbeknek a XV-ik kerület választása. Eber Antal pártja minden lehető eszközt felhasznál, hogy az utolsó percben plakátjaival, röpcéduláival, a mozik vetített vásznán hangulatot keltsen jelöltje mellett, akinek megválasztása szinte biztosra vehető. Nagy apparátus sűrű-forog az István-uti pártirodában, az Andrassy-kávéházban és más egyéb helyiségekben, sok tennivalója azonban nincsen, mert a választás teljesen sötétben történvén, megbukott a régi kortestudomány minden eszköze.

Kovács Emil református lelkész hívei meglehetősen hangosak, azonban szemmel láthatóan kisebbségben vannak, Ábrahám Dezsőnek a neve pedig, akinek pártja a kerületet ráig szervezte meg, csak elvétve hallható.

Beszéltünk több szavazóbizottsági elnökkel, akik mind egyértelműleg azt a felvilágosítást adták, hogy a választás sima, nyugodt lefolyású, nagy tolongás nincs és éppen ezért ideje van a bizottságnak arra, hogy majdnem minden választónak megmagyarázassa a szavazás formáit, amelyet bizony igen kevesen tudnak. A legnehezebb a cselédek felvilágosítása, akik meglepően nagy számmal szavaznak le. A legtöbben a jelöltek nevét sem tudják, még kevésbé pártállását és így egészen bizonyos, hogy sok lesz az érvénytelen szavazat, de sok lesz az olyan szavazat is, ahol a szavazó egészen ötletszerűen tette az egyik, vagy a másik név mellé a keresztet. Azt hiszik, hogy ezek közül legtöbben az első név mellé tették a keresztet, nem törődve azzal, hogy ezáltal kire szavaznak.

Némi izgalmat csak az okozott, hogy a kerületi pártok csak az utolsó percben tudták meg, hogy a Sajó-utcat, amelyről azt hitték, hogy a XV-ik kerülethez tartozik, a XVI-hoz csatolták. Az Eber-párt panaszt is tett emiatt a választási biztosnál, aki azonban a rendelkezésre hivatkozott, amely ezt így szabta meg és amelyen nem változtathat.

XVI. kerület

Márkus Jenő és Lipták Pál

Ahol a korteskedés megindultakor meg sem lehetett számolni a jelöltekkel, a választás napjára már csak két jelölt maradt. A többi a harc előtt elhullott. A kerület nagy, huszonkét küldöttség előtt folyik a szavazás, még pedig mindenütt olyan szorgalmasan, hogy tegnap estig a választóknak több mint fele leszavazott. A szavazók nagy többsége munkás. Egyébként a jelek arra mutatnak, hogy a mandátumot Márkus Jenő fogja elnyerni.

XVII., XVIII. és XIX. kerület

Bársony Elemér, Heinrich Ferenc és Weiss Konrád — Füzeses Zoltán, Lengyel Endre és Mahunka Imre — Avarffy Elek, Perényi Zsigmond báró és Spolarits György

A XVII., XVIII. és XIX. választókerület (Józsefváros) egy nagy tömböt alkot, amely a Belvárostól a kültelkekig nyulik ki. A XVII. kerületben Bársony Elemér (n. d.), Heinrich Ferenc (N. K.) és Weiss Konrád (K. N. E.), a XVIII. kerületben dr. Füzeses Zoltán (n. d.), dr. Len-

gyel Endre (N. K.) és Mahunka Imre (K. N. E.), a XIX. kerületben pedig dr. Avarffy Elek (K. N. E.), báró Perényi Zsigmond (N. K.) és Spolarits György (n. d.) mérkőznek egymással.

A szavazás mindenütt a legnagyobb nyugalomban, minden rendezavarás nélkül folyt le. A szénszűnet óta először örvendtek nagyobb látogatottságnak az iskolák. A padok helyére iratsomókkal megrakott asztalok kerültek, a tornatermekből félreállították a tornaszereket s meglelt férfiak foglalták el a gyermekek birodalmát. De nem minden szavazatszedő küldöttségnek jutott hely az iskolákban. Ezek vendéglők, kávéházak elkerített részeiben vagy közhivatali helyiségekben helyezkedtek el. Az elhelyezés többé-kevésbé kényelmes volt mindenütt, kivéve talán a XVII. kerület 8. bizottságát, amely a rabbiképzőintézet Bérkocsis-utca 2. szám alatti szuterén tornatermében dolgozott, mert itt — a terem légfűtése lévén berendezve — dermesztő hideg uralkodott. Emellett a szavazás itt nagyfokú tornászai ügyességet követelt, mert egy hosszú meredek dobogón kellett a kijáráshoz felkapaszkodni s a zord karhatalom szigorúan ügyelt arra, hogy mindenki ezen az úton távozzék.

A szavazó-fülkéket szőnyegekkel, plüstkakarrókkal, sok helyen lepedőkkel improvizálták. Állag három-négy szavazó-fülke volt minden egyes bizottságnál, sok helyen azonban csak kettő s ez meglehetősen hátráltatta a szavazás menetét. A vászonfüggönyök a hölgyek körében élénk érdeklődést váltottak ki, az urnáknak használt hatalmas faladák pedig valószínűleg fókuszai voltak mindkét nem sűrű vágyakozásának. Ki tudja, hogy ha nem lett volna erős karhatalom minden helyiségben, a sok cirógató tekintet hatása alatt nem indultak volna-e utána a ládák haza, a fűtetlen lakásokba!

A szavazás lassan, vontatva indult meg, tíz óra felé azonban már hosszú sorok kigyóztak a szavazatszedő-helyiségek előtt. A választási elnökök mindenütt hivatásuk magaslatán állottak. Nagy türelemmel magyarázták minden csoportnak és minden egyes választónak, hogy mit kell tennie s így is sokszor megtörtént, hogy egyesek dolguk végeztelen jöttek vissza a fülkékből. A Práter-utcaiban a 8. bizottságnál egy uri asszony és a cseléde egyszerre mentek be két szomszédos fülkébe. A cseléd egyszerre siránkozni kezdett, hogy nem tudja, mit kell csinálni, mire az asszony átkiáltott:

— Az első kockába tegye a keresztet!

Az elnök természetesen rögtön tiltakozott a befolyásolás ellen, mire az asszony sértett igazságtérítéssel jelentette ki:

— Kérem, én az asszonya vagyok!

A nők általában nagy érdeklődést tanúsítottak a választás iránt. Különösen a háztartási alkalmazottak körében volt nagy az érdeklődés. A női szavazók száma általában sok helyen felülmúlta a férfi szavazókét. Sokan közülük nagy lámpalázzal jelentek meg az urna előtt. Az egyik nő, mikor megtudta, hogy nincs benne a névjegyzékbe, kétségbeesésében a kezét tördelte és azt mondta, hogy nincs igazság a földön, ha nem engedik szavazni. Egy másik az elnöknek arra a kérdésére, tudja-e a szavazás módját, önértetesen jelentette ki:

— Azt nem, de hogy kire szavazok, azt tudom.

A visszautasított szavazók száma mindenütt csekély volt. A visszautasítás oka legtöbbször az volt, hogy az illetők nem voltak felvéve a névjegyzékbe, de sok esetben az, hogy az illetők távollévő vagy beteg családtagjuk helyett jöttek szavazni. Megtörtént az is, hogy idegen állampolgárok jelentkeztek szavazásra. Ezekből a szavazó-igazolást természetesen rögtön elkobozták.

A személyazonosság igazolatlása nem ment mindig simán, mert arra a kérdésre, hogy mikor született, a nők rendszerint le akarták alkudni egy pár évet. Sokszor egyéb adatok nem vágtak, de végül is mindig simán intézték el a kérdést.

Kedves eset volt, amikor az elnök kitanítására, hogy annak kockájába, akire szavaz, keresztet huzzon, az egyik választópolgár kijelentette:

— Kérem, én nem rajzoló keresztet, én zsidó vagyok.

Déli 12 óráig körülbelül háromszázan szavaztak le mindenütt. Délután a kisebb körzetekben csökkent a jelentkezők száma s este 6 óra felé már csaknem teljesen el is fogyott. Sok helyen azonban még a késő esti órákban is hosszú sor kigyózott.

XX. kerület

Buday Dezső, Haller József és Persián Ádám

A Ferencváros belső kerületében három jelölt küzd a mandátumért. A hivatalos jelölt Haller József dr., Friedrich és Csilléry Buday Dezsőt pártolják, az iparosok pedig Persián Ádám mellett tömörülnek. Azt mondják, hogy ennek a kerületnek a választói voltak a legszorgalmasabbak, mert már vasárnap leszavazott a választóknak hetven

szavazók. Vasárnap estefelé már nem is igen volt nagyobb csoportosulás az egyes küldöttségek előtt, legfeljebb az utcán vitafozozott néhány asszony, sőt az egyik küldöttség előtt egy hiúbuzgó nő imádkozott a Haller érdekében. Akik a kerületet alaposan ismerik, azt mondják, hogy Haller és Pusztán között pótválasztásra kerül a sor.

XXI. kerület

Bittner János és Usetty Ferenc

Huszonhat szavazatszedő-bizottság előtt jelentek meg a Mester-utca és Soroksári-út környékének szavazói. Ebben a kerületben feltűnően sok munkás és munkásnő járult az urnák elé és hallottuk, amikor egyesek arról beszéltek, hogy hogyan teljesítsék pártjuk ama fölhívását, hogy jelenjenek meg a szavazó-bizottságok előtt, de egy polgári jelöltre se szavazzanak. A Mester-utcai kereskedelmi iskola előtt négy-öt munkás azt vitatta, hogy sokkal helyesebb a szavazó-cédulán Bittner János és Usetty Ferenc jelöltek neve mellé egy-egy keresztet rajzolni, mint az egész lapot keresztülhuzni. Négy-öt másik munkás az ellenkező álláspontra helyezkedett. A csendes vita eredménytelenül végződött, mindkét csoport kitarított a nem-szavazásnak általa vitatott módja mellett.

A polgári közönség minden vita és politizálás nélkül várakozik a bizottságok előtt. Nem is beszélnek politikáról. A hangulat derűs, napsütéses, mintha a jó ferencvárosiak örülnének, hogy vasárnap is sort állhatnak. A Szvetenay-utcai elemi iskola előtt néhány hivatalnoknő beszélget. A várakozás idejét egy kis tereferére használják fel. Egyikük érdekes dolgot beszél. Elmondja, hogy Darvas igazgató, aki a Cséry-féle szeméttelap mostanában fedfedezett kocsz kincseit aknázza ki, nemrégiben Bécsbe utazott, hogy onnan hazakisérje Svájcából érkező leányát. Abban az időben nem indultak Bécsből vonatok Budapest felé, csak egyetlen egy vonatot jeleztek: a békedelegáció vonatát. Darvas igazgató és leánya kimentek a pályaudvarra, megvárták a békedelegáció vonatát, arra az eshetőségre számítva, hogy hátha hazajöhetnek a nem mindennapos vonattal. Mikor a vonat berobogott és Apponyi gróf titkára kiszállt a kocsiból, Darvas igazgató leánya hozzáietett és mint régi ismerősét megkérte, hogy hozza őket haza Budapestre. A titkár rögtön Apponyihoz ment, elmondta neki, hogy ismerősei nem tudnak hazajutni és a békedelegáció elnöke azonnal belement, hogy hazahozza Darvasékat. Az igazgató és leánya beszéltak a vonatba, megismerkedtek a delegáció minden tagjával és Apponyi Albert még ebédre is meghívta őket a szalonkocsiba.

— Ebből is láthatja kedvesem, — fejezte be elbeszélését a hivatalnoknő — hogy nekünk is szabad liberálisan gondolkozni. Bittner János iparosra fogunk szavazni . . .

Nyugodtan végződött a Ferencvárosban a választás első napja, este nyolc órakor lepecsételték az urnákat, a várakozó szavazókat hazaküldték azzal, hogy holnap reggel nyolc órakor ismét jelentkezhetnek szavazásra.

A választás második napja

A budapesti választások második napja tegnapinál is nyugodtabban, csendesebben mulik. A szavazatszedő bizottságok épületei előtt megszűntek a csoportosulások, jóformán semmi külső jel sem árulja el, hogy a választási küzdelmek még nem értek véget.

A mai délelőtt folyamán már csak egyesével jelentkeztek szavazásra a választók, várakozniok sehol sem kellett. Délutánra még jobban megcsappan a szavazók száma. Az érdeklődés homlokterében álló belvárosi választás is a legteljesebb nyugalomban folyik, a bizottságok tegnapi fáradságos munkája után ma már kényelmesen végezhetik feladatukat. A szavazatszedő bizottságok elnökei úgy informálták munkatársunkat, hogy az esti órákban föltétlenül befejeződik a belvárosi választás, a zárórát este nyolc órakor fogják kitűzni. Ma délelőtt egy-egy bizottság előtt 120—150 választó jelent meg és délután már csak három-négyszáz szavazóra vár egy-egy bizottság. A belvárosi választás várható eredményéről a bizottsági elnökök nem tudnak nyilatkozni.

Ugyanilyen nyugodtan, a politikai küzdelem minden külső jele nélkül folyik a választás a Bárczy—Barkóczy-kerületben, ahol estére szintén befejeződik a választás

del
foly
lett
ajta
tek
cser
lob
nök
óbu
kat
god
és
gyü
gok
tek
és
ebé
alka
riad
a sz
mín
vára
elm
viss
Utár
Az
már
mi
ezek
Óbu
foly
zott
vaz
mur
róp
veze
kat,
vén
táro
kont
sora
kör
akac
ámel
dály
segít
nava
foly
ték
temé
kerü
cán.
lens
vála
edr
erül
ban,
nek
ság
az el
köz
lezár
szav
felső
cálina
nehé
szave
a vá
az ép
mínd
Párt
dearül
relm
sorra
fázn
érv
oms
kő c
ornal
osi
ózas
gü